

OPASTE

Omaishoidosta pienin askelin työelämään

PIONI
Pirkanmaan Omaishoitajat ry

Omaishoidon ja ansiotyön yhdistämisen haasteita

Esitys seminaarissa 6.11

Riitta Kuismanen

Kehittämispäällikkö

OPASTE (Omaishoidosta pienin askelin työelämään)

Pirkanmaan Omaishoitajat PIONI ry.

Hankkeen tavoitteet

- ▶ OPASTE -omaishoidosta pienin askelin työelämään
- ▶ Toimintakyky kuntoon -koordinaatiohankkeen osa
- ▶ Selvittää ja kehittää ansiotyön ja omaishoidon yhteensovittamista
- ▶ Omaishoidosta realistinen ja jopa haluttu vaihtoehto
- ▶ Työmarkkinaosapuolet eivät tunnista työssäkäyviä omaishoitajia, tiedon jakaminen

Miksi hoivan ohella pitäisi työskennellä?

- ▶ Osa omaishoitajista haluaa pysyä työelämässä
- ▶ Lisää hyvinvointia, sosiaaliset suhteet
- ▶ Parantaa taloudellista tilannetta
- ▶ Osalle työssäkäynti taloudellinen pakko
- ▶ Ylläpitää osaamista

Omaishoidon taloudellinen merkitys yhteiskunnalle

- ▶ Ikääntyvien määrä kasvaa absoluuttisesti ja suhteellisesti
- ▶ Ilman omaishoitoa kuntien terveydenhuolto romahtaisi
- ▶ Omaishoito säästää kuntien hoitomenoja n. 2 miljardia vuosittain
- ▶ Omaishoito säästää keskimäärin 20 000 euroa/v/hoidettava
- ▶ Useat hoitosuhteen ohessa ansiotyössä, heidän työpanoksensa yhteiskunnalle kaksinkertainen
- ▶ Julkiselle sektorille omaishoidon kustannukset ovat jopa vahvasti tuettunakin selvästi alhaisemmat kuin laitoshoido.

Työnantajan ja elinkeinoelämän näkökulma

- ▶ Työvoiman saatavuus vähenee, etulyöntiasema työnantajalla, joka joustaa omaishoitajien/perheiden tarpeiden mukaan
- ▶ Kannattavaa henkilöstöpolitiikkaa
- ▶ Osaamisen ylläpitäminen yhteiskunnallisesti tärkeää
- ▶ Työllisyysasteen nostaminen tärkeää

Kannustinloukkuja

- ▶ Taloudelliset
- ▶ Eettiset
- ▶ Työvoimapoliittiset
- ▶ Byrokraattiset
- ▶ Toimivan, pysyvän sijaishoidon puute
- ▶ Omaishoitajat eivät halua/uskalla kertoa omaishoitotilanteestaan
- ▶ Osalle ei ehtinyt kertyä kokemusta/koulutusta -> haavoittuvassa työmarkkina-
asemassa

Työllistymisen ja työssä pysymisen tukeminen

- ▶ Joustavat työkäytännöt:
- ▶ Liukuva työaika
- ▶ Työaikapankki
- ▶ Etätyö
- ▶ Lyhennetty työaika
- ▶ Vuorotteluvapaa
- ▶ Mahdollisuus säästää vuosilomapäiviä
- ▶ Äkillisistä poissaoloista sopiminen lähijohdon kanssa
- ▶ Sijaishoidon järjestäminen työnantajan toimesta
- ▶ Ymmärtävä ja kannustava työilmapiiri
- ▶ Kuntien palvelut omaishoitajille
- ▶ Lakimuutosehdotus: virallinen omaishoito tulisi olla soviteltuun työttömyysturvaan oikeutettu tilanne, mahdollisuus hakea vain osa-aikatyötä